

tega dejstvo, da so si komunisti v dobi enega rodu podvrgli več ljudi in usužnjili več držav kot vsi ostali organizirani sistemi skupaj v stoletjih? Komunizem se je po drugi svetovni vojski tako močno razširil, da se mi zdi življenjskega pomena preiskati skrivnost tega rdečega širjenja.

Poglavitni vzrok nezaslišanega komunističnega uspeha je iskati v *nevednosti o komunizmu, v kateri tiči večina ljudi*. Ne poznajo ne komunističnih namenov ne njihove taktike. Večina ljudi ne ve nič o komunistični infiltraciji in te ne opazi niti v svoji bližini. Papež Pij XI. pravi v encikliki o brezbožnem komunizmu tako utemeljeno: „Kako je mogoče, da se je tak sistem mogel tako naglo razširiti po vseh delih sveta? Razlaga je v dejstvu, da je premalo ljudi spoznalo naravo komunizma. *Večina podleže njegovim prevaram.*“

Velik del skrivnosti uspeha, ki ga je dosegel rdeči rak, tiči v komunistični partiji z njeno železno disciplino.

Partija je zgrajena iz celic; celica je krajevna edinica z malo člani. Eden od njih je vodja, ki pozna vodjo najbližje celice. Preden razložim, kako so celice povezane med seboj in z višjimi skupinami, moram povedati, da deluje komunistična partija na dva načina: *odkrito in podzemeljsko*. Partija želi delovati odkrito, kolikor je to le mogoče. Tako lahko poišče stike, izvaja delovne programe in poveča svoj vpliv v družbi. Toda partija *zmerom* — v miru ali vojski — vzdržuje še podzemeljski del. Oba morata obstajati obenem. Članov podzemeljske partije ne pozna nihče; edino vsak vodja pozna tiste, ki spadajo v njegovo celico. Morda poznaš člana javne partije. To ni posebno važno. Pozor pa na tistega, ki je v podzemlju! Lahko da sedi s tabo v istem uradu, da je s tabo pri isti mizi, da hodi s tabo v isto cerkev in ob tebi prejema obhajilo — vendar deluje v tvoje uničenje.

— Blokovne celice so podvržene mestnim skupinam, te okrajnim, pokrajinskim in nazadnje državnim skupinam. Vse te skupine vodi partijski centralni komite, poznan kot prezidium. To je “Bela hiša” komunistične organizacije. Kar

odloči centralni komite (CK) temu mora biti brezpogojno pokoren vsak član partije. Tisti, ki ne ubogajo, jih počistijo iz partije, kar pomeni gotovo smrt. Kako rekrutira partija člane? Če so kje „izbranci“, so to člani partije. To so najbolj „izbrani“ v vsakem pomenu besede. Komunistična partija je prepričana, da je njena uspešnost odvisna od *kvalitete* članov, ne od števila. Dobro izurjena, strogo disciplinirana in stvari popolnoma predana *manjšina* je neskončno bolj močna kot vse organizirane množice skupaj. Kjerkoli so komunisti dosegli oblast, je bilo to delo maloštevilnih, dobro organiziranih komunistov — ljudi, ki so življenje posvetili partiji.

Če se hočeš pridružiti komunistični partiji, se moraš zavedati tega: ne bodo te sprejeli, dokler ne dokažeš, da si voljan žrtvovati svoje premoženje, osebne koristi, družino, dà, svojega očeta in mater, ženo in moža, celó svoje življenje. Zate ni več drugega na svetu kot partija; to je tvoj bog, gospodar, tvoje življenje, tvoja smrt. Vse moraš brez najmanjšega obotavljanja, celó z občutkom sreče biti pripravljen zavreči za partijo.

Vsak član partije mora biti pripravljen ne le umreti za komunistično stvar, marveč se mora pri tem čutiti počaščenega in srečnega. Lenin nam zatrjuje: „Komunisti umirajo s častjo.“ In jaz mu verjamem.

„Komunisti“, je rekel Stalin na Leninovem pogrebu, „so ljudje posebne vrste, narejeni iz posebne snovi.“

Komunistična partija ima svoje „mučence“, kateri so darovali življenje za sistem, ki ga je papež Pij XI. oznamoval za „zlega po svojem bistvu.“

Ali uvidiš po vsem tem, zakaj pravim, da je komunizem narobe obrnjen katolicizem.

Grabežljivi volkovi v ovčjih oblačilih

„Varujte se lažnih prerokov, ki prihajajo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj pa so grabežljivi volkovi“ (Mt 7, 15).

Takoj po tem svarilu nam Kristus pove, kako jih lahko razkrinkamo in jih vidimo, kakršni so — *grabežljivi volkovi*. „Po njih sadovih jih boste spoznali“ (Mt 7, 16). Ako je v dolgi zgodovini človeškega rodu bilo kaj lažnih prerokov — in bilo jih je mnogo — potem sem prepričan, da komunisti prekašajo vse.

Poskusimo spoznati, kaj so „sadovi“ komunistov. Ali če se poslužimo njihovega jezika: kaj sta *rdeča strategija in taktika*.

Ker je med ovciami veliko različic, morajo grabežljivi volkovi priti k vsaki skupini v oblačilih, kakor jih nosijo v tisti skupini. V svoji garderobi imajo komunisti obleke, lasulje in maske, pripravljene za vsako vrsto priložnosti. Njihova strategija in taktika, njihovi nastopi se prilagajajo neprestanim spremembam, napredku in nazadovanju, poskusom itd.

Lenin je govoril tovarišem: „Včasih moramo hoditi po ovinkih, drugič se nam je vrniti ali spremeniti izbrano smer in poskušati druga pota.“

Ena sama stvar je, ki je komunisti nikdar ne menjajo: svojega končnega cilja, *da si podvržejo ves svet*, da porinejo vsako deželo pod soncem v „svobodo“, zavarovano s kladivom, srpom in rdečo zvezdo.

Po bistvu svoje ideologije morajo komunisti biti dvojni, nepošteni, varljivi. J. Edgar Hoover jih po pravici imenuje „mojstre v prevarah“. Njihov učenik je hudič, ki „je lažnik in oče laži... v njem ni resnice“ (prim. Jn 8, 44). *Komunistom ne smeš nikoli verjeti*. Nikdar ne smemo dopustiti, da bi nas navidezni spori med komunističnimi voditelji raznih dežel zazibali v mišljenje, da so zapustili „partijsko linijo“. Komunisti gredo tako daleč, da od časa do časa „izobčijo“ rdeče poglavarje samo zato, da „vržejo pesek v oči“ svojih nasprotnikov.

Klasičen primer take prevare sta bila Tito in Stalin. Vse svet je govoril o „Titovem nacionalnem komunizmu“, medtem ko se je ta delal, da je Stalinu sovražen. Trdilo

se je, da se je Tito s svojim „nacionalnim komunizmom“ oddaljil od „partijske linije“. Kako preračunana zvijača, kako slastna vaba za zahodno miselnost! Komunizem in nacionalizem sta dve stvari, ki sta si nasprotni kot luč in tema. „Nacionalni komunizem“ je protislovje; eno izključuje drugo.

Med krvavo revolucijo v moji rodni Sloveniji od 1941 do 1945 so Tito in njegovi oprode zatrjevali, da se bore za osvoboditev slovenskega naroda od nacističnega jarma. Istočasno so na svojih skrivnih sestankih ošabno pridigovali, da je za slovensko komunistično partijo čisto vseeno, če se iztrebi ves narod, samo da ostane deset pristnih komunistov. Leta 1942 so Titovi komunisti v „Ljubljanski provinci“ pomorili vsakega desetega človeka, med njimi mojega očeta, mater in dva brata. Ali je pokol 30.000 nedolžnih državljanov narodu v korist?

Preden oznanjajo svoj rdeči evangelij, proučujejo komunistični preroki najprej zemljo, v katero naj pade seme njihove prevare. Geslo za njihovo delovanje je: doženi, kaj si želijo ljudje različnih narodov. Obljubi jim, kar si žele. Potem jim pomagaj reševati težave. Pokaži se kot prijatelj ljudstva. Prihajaj mednje kot „angel usmiljenja“, če so stiskani ali če vladajoči delajo razlike med rasami. Postani voditelj v njihovem „razrednem boju“. Podpihuj nasprotia. Ljudje se bodo spopadli med sabo. Zmagovavec boš ti...

„Varujte se lažnivih prerokov“ (Mt 7, 15)! Spomnite se, da so grabežljivi volkovi v ovčjih oblačilih.

Po njih sadovih jih boste spoznali

Prejšnja poglavja so bila bolj ali manj teoretično preiskovanje rdečega raka. Poskusimo si zdaj ogledati komunizem v praksi. Papež Pij XI. je l. 1937 zapisal v okrožnici o brezbržnem komunizmu: „Komunizem si prizadeva zavesti množice z raznovrstnimi prijemi; svoje prave namene skriva za ideje, ki so same po sebi dobre in privlačne.“

Kaj so ti komunistični „raznovrstni prijemi“? To so hujskanje množic, infiltracija, komunistične fronte in propaganda.

Hujskanje množic

Kako hujskajo? V gonjah, ki naj razburijo množice, sejejo komunisti semena nezadovoljstva, sumničenj, zmede, nezvestobe in sovraštva. Ko to delajo, prekašajo stare Rimljane in njihovo geslo: „Divide et impera!“ — oslabi, razdeli, prevzemi in zagospoduj! Uspavaj množice, da ne bodo spoznale komunističnih namenov. Ljudem je treba oprati možgane s komunističnim mišljenjem. Obrniti se morajo proti antikomunistom namesto proti komunistom. Vsak protikomunistični odpor je treba oslabiti ali odstraniti. Ljudi, ki se bore proti komunistom, je oznamenovati in obsoditi kot reakcionarje, fašiste, vojne hujskače.

Komunisti hujskajo na vseh področjih. Velike količine denarja, časa in truda potrošijo zlasti za demoralizacijo in zavajanje mladine. Najhujšo gonjo so komunisti v preteklosti razvijali in jo razvijajo danes po šolah in univerzah.

Dobro se še spominjam množičnih demonstracij, ki so jih vodili slovenski komunistični agitatorji na ljubljanski univerzi leta 1939 in leta 1940. Njihova taktika, rovarjenja in nesramno obnašanje so bili skoro do pičice enaki kot na kalifornijski univerzi pod imenom „Gibanje za svobodo izražanja“ leta 1964.

Komunisti izrabijo pravo priložnost, da podpihujejo nered v družbi ali da zlivajo olje na ogenj, kadar ga je podtaknil kdo drug. Zmeraj z vnemo podpro vse, ki so za „svobodo“, „državljske pravice“, „pravico“, „razorožitev“ itd. Seveda merijo na to: ko ti ponudijo roke, te hočejo stisniti v svojo železno pest.

Po Hitlerjevem vdoru na Poljsko 1. septembra 1939 je jugoslovanska vlada takoj mobilizirala po vsej državi. Hoteli smo se pripraviti na obrambo, ako bi nas osne sile napadle.

Tako kot se po dežju prikažejo iz prsti črvi, so jugoslovanski podtalni komunistični agitatorji zamigotali med našimi oboroženimi silami. Pričeli so brizgati svoj rdeči strup med vojake. Neprestano so kritizirali našo vlado, našo obrambo, naše vojaške voditelje. Njih umazana usta so bila polna hvale Führerju in duceju in njuni silni vojaški organizaciji.

„Nespametno je boriti se proti Nemcem in Italijanom“, so govorili. „Naša država se jim ne more uspešno ustaviti po robu.“ Šli so celo tako daleč, da so zagovarjali dezerterstvo.

Kdor ne bi vedel, da je bil tedaj Stalin Hitlerjev zaveznik, ne bi nikakor mogel razumeti te zavite komunistične taktike.

Nemčija, Italija in njuni marionetni zavezniki so napadli Jugoslavijo na cvetno nedeljo 6. aprila 1941. Vojsko in državno samostojnost smo izgubili na veliki petek, 11. aprila 1941. Osne sile so nas razkosale na tri dele: enega so porabili Nemci, drugega Italijani, ostanek pa „neodvisna država Hrvatska“. Slovenijo, severozahodni odsek Jugoslavije, so razpolovili: ena polovica je postala del tretjega rajha, drugo si je priključilo italijansko cesarstvo.

Prve mesece zasedbe so se Italijani pokazali manj sovražne do nas kot Nemci, ki so takoj po razpadu Jugoslavije začeli preganjati Slovence.

Slovenski komunisti niso odobravalι italijanskega političnega manevra. Bolj jim je bila pogodu nemška taktika. Imeli smo vtis, da je našim komunistom več pomenil nemški gestapovec kot rojak. Niso se uprli neusmiljenemu nemškemu preganjanju našega naroda; Nemci so prijeli vse slovenske duhovnike in jih poslali v Dachau ali Srbijo. Vse narodne voditelje z izobraženstvom vred so odvedli z domov in jih prepeljali v nemška taborišča.

Naši komunisti so odobravalι to divjaštvo in so takoj začeli sodelovati z gestapom ter naznanjali naše zavedne ljudi,

posebno take, ki so imeli v družbi vpliv. Hoteli so si zagotoviti, da ob bodočem prevzemu oblasti nad našo deželo ne bodo naleteli na nobeno opozicijo.

Slovenski komunisti so bili najbolj zanesljivi Hitlerjevi sodelavci, dokler je bil Stalin — njihov pravi in edini gospodar — Führerjev zaveznik. Ko pa se je Hitler 22. junija 1941 obrnil proti „stricu Pepetu“, so isti komunistični agenti čez noč spremenili svoje peklenske vloge. Nenadoma so se pokazali, kot da jih do dna zanima blaginja našega naroda, naša svoboda. Postavili so se pred nas kot „odrešeniki“ in „voditelji“ v naši borbi proti zasedbi osnih sil.

Komunistična infiltracija

Komunisti vedo, da najboljši način za dosego svetovne revolucije ni govorjenje o tem, marveč skrito delovanje.

Njihovo strategijo lahko primerjamo z delovanjem termitov. Te žuželke blede barve, mehkega trupa pa največje razdiralne sile, ki ti spodkopljejo opornike, ne pozvonijo najprej na vratih z obvestilom o svoji navzočnosti in ti ne povedo, kaj je njihova namera: povzročiti, da ti streha pade na glavo. Zdi se, kakor bi vedeli, da lahko več dosežejo s skrivnim vrtanjem in razkrajanjem od znotraj. S svojim zarotniškim delom ne delajo hrupa. Niti ne sumiš, da so tvoji skrivni gostje.

Nenadoma se streha podre na tvojo glavo. Šele tedaj se zaveš, da so termiti preniknili celo hišo..., ti pa o tem nisi imel pojma. Res je, poznavavci termitov so te večkrat posvarili... Termiti morejo napasti sosedovo, to in ono hišo; za svojo hišo pa si bil gotov, da se ji termiti ne bodo približali, kaj šele, da bi jo porušili... Zdaj pa spoznaš razvalinah svojega doma, kako nespametno je bilo odtegavati posluš tistim, ki so hoteli rešiti tebe in tvojo hišo pred uničenjem.

Infiltracija je ena iz najstarejših komunističnih taktik. Obstaja v tem, da se komunisti vrinejo v nekomunistične

organizacije z namenom, da izvajajo vpliv v korist komunizma. Prikriti komunistični agenti si poskušajo pridobiti odločilne položaje. Pogosto uspe to tako, da pride z volitvami med odbornike podtalen odbornik partijec. Tam lahko nadaljuje boj proti svojim nasprotnikom, podpihuje sovraštvo in neti razdor. To delo mu je olajšano, saj ga vrši za kulisami organizacije. Medtem ko raztresa semena rdečega evangelija v srca sočlanov in jih preobrača v *sopotnike ali koristne tepce*, se prav dobro spominja besed, ki jih je izrekel Jurij Dimitrov: „Nikoli se ne pokaži v ospredju. *Pusti, da naši prijatelji izpeljejo zadevo za nas*. Univerzitetni profesor, ki ni član partije, pa se udinja koristim Sovjetske zveze, je več vreden kot sto ljudi s partijsko izkaznico...”

V Jugoslaviji je bila pred kapitulacijo komunistična partija nezakonita. Kljub temu je bilo komunistično infiltracijo čutiti na vseh področjih. Zelo so komunisti uspeli v vrstah naših učiteljev. Tisti med njimi, ki so zlorabljali učilnice za zastrupljanje naše mladine, so bili najmočnejša utrdba komunizma v moji domovini.

Par let, preden sem vstopil v škofijsko veliko semenišče v Ljubljani, je imela partija v načrtu infiltracijo semenišča. Po zaslugi čuječnosti predstojnikov so morali trije skrivni komunistični agenti ustanovo zapustiti. Ti bivši semeniščniki so med revolucijo od 1941 do 1945 odvrgli krinke in dokazali, da so dozoreli komunisti.

Komunistom ni nič sveto, niti bogoslovje ali cerkev. Septembra 1965 je jezuitski general v Rimu o. Arrupe povedal koncilskim očetom v Vatikanu, da se je med duhovščino vrinila komunistična peta kolona, ki vztrajno deluje v korist brezboštva... Uspelo ji je, da je s svojim strupom zahrbtno vplivala na mišljenje vernikov, celo redovnikov in duhovnikov.

V ljubljanski škofiji je bilo med duhovščino le malo sopotnikov. Ko so komunisti razglasili odprto revolucijo proti našemu narodu, se je en sam duhovnik pridružil komunističnim gverilam. To je bil dr. Metod Mikuž, škofijski ar-

hivar. Na nesrečo je ta duhovnik napravil dosti zmede med verniki naše škofije.

Komunisti se hočejo vriniti na vsako važno področje narodnega in cerkvenega življenja. Kot termiti delajo, da se infiltrirajo v vlado, v sindikate, šole, univerze, tisk, mladinska društva in celo med duhovščino.

Pomni: Komunisti so vse uničujoči mrčes v človeški družbi, človeški termiti.

Komunistična fronta

Komunisti so mnogo „razumnejši do svojega rodu kakor otroci luči“ (prim. Lk 16, 8). Poslužujoč se infiltracije, hujskanja in *komunističnih front*, so zavzeli tretjino sveta. To so dosegli v manj kot 50 letih. Večina „otrok luči“ še zmerom dremlje pred komunistično nevarnostjo. V številnih primerih se dajo zavesti, da se bojujejo z antikomunisti namesto s komunisti. Več kot to: pomagajo, čeprav nevede, oznanjati rdečo linijo,

Kako je to mogoče? Nikoli se ne sme pozabiti, da je komunizem „skoz in skoz zel“ in da so komunisti „mojstri v prevarah“. Delujejo za pozorišči. S pomočjo sopotnikov in simpatizerjev ustanavljajo komunistične fronte. Fronta je organizacija z na videz dobrimi nameni; na skrivaj ji dajejo smer in jo nadzirajo komunisti, javno pa kaže spoštovanja vredno obličje.

Fronta je najuspešnejša taktika komunistične partije, da si pridobi podporo nekomunistov, kateri ne uvidijo ali nočejo uvideti, da so za organizacijo komunisti.

Ko se je Nemčija 22. junija 1941 vrgla na svojo zaveznico ZSSR, so slovenski komunisti mrzlično popisovali lepake, stene, ulice, znamenja, šolske table itd. s črkami OF in TITO. Preko noči je bila dežela pokrita z listi, na katerih so stale črke OF in TITO.

Najprej nismo vedeli, kaj naj bi pomenila OF in TITO. Toda komunisti so poskrbeli, da ljudje niso predolgo ugi-

bali. „Ali ne veš, kaj sta OF in TITO?“ je skriven komunist vprašal poštenega Slovenca.

„Ne,“ se je glasil odgovor, „nikdar o tem nisem nič slišal.“

„OF pomeni Osvobodilno fronto. Ali ne vidiš, kako gre Italijanom in Nemcem za to, da hitro odstranijo te napi-se...? Strah jih je pred OF in TITOM. In jih je lahko strah. OF je zdaj naša ljudska vojska, ki se bori proti oku-patorju. TITO je ime našega vrhovnega poveljnika. OF s TITOM je ljudska oblast in najvišje sodišče. Vsakdo se mora pridružiti OF. Kdor se noče, je izdajavec. Kazen za izda-javca je *smrt*...“

„Kdo je razen tega neznanega Tita v OF?“

„Vse vodilne osebnosti: univerzitetni profesorji, slav-ni pisatelji, glavni politiki, industrijci. Vsi pošteni, svobo-doljubni Slovenci podpirajo OF...“

Žal se je nekaj osebnosti javnega življenja, ki sami niso bili komunisti, pridružilo OF in so jo zagovarjali. Naj-brž niso vedeli, da to skupino vodi komunistična partija. Niso opazili, da so s tem, ko so dali na razpolago svoja imena, ugled in vpliv, dali tej komunistični fronti veliavo, katere sama po sebi ne bi nikoli dosegla. Resnično — če bi bilo javnosti znano, da OF vodijo komunisti in da je Tito partiji popolnoma predan, bi se ta fronta v hipu porušila.

Zakrivajoč svoja prava obličja in odevajoč jih v vi-soko doneči naslov Osvobodilne fronte, so slovenski komunisti uspeli premotiti na tisoče svobodoljubnih ljudi. S pretvezo narodne osvoboditve od nacistov so komunisti nabrali velike vsote denarja od dobro mislečih, od oseb na visokih mestih, od odličnikov. Kdo pa ni želel spet videti naš narod svoboden?

Tragično destvo, ki ga je povzročila OF, je bilo tole: S svojo lažjo in varljivo propagando o narodni osvoboditvi izpod nacističnega gospodstva — in to v času, ko sta Nem-čija in Italija bili na vrhuncu vojaške sile — je OF pod ko-munističnim vodstvom zasekala globoko razpoko med tero-

ristično komunistično manjšino in neoboroženo večino slovenskega naroda.

Kakor hitro smo odkrili pravo in resnično naravo OF in njenega vodja Tita ter se poskušali rešiti iz te komunistične pasti, so komunisti poskakali iz trojanskega konja, kar je bila OF od vsega početka, in pahnili naš narod v položaj, kakršnega Slovenci v svoji 1400 let dolgi zgodovini niso nikdar poznali. Komunisti so s pomočjo OF — *Osvobodilne fronte* — spremenili mojo ljubljeno domovino z njenim katoliškim ljudstvom v komunistični pekel ognja in meča.

Vodja te OF je bil „maršal“ Tito. Beseda Tito je sestavljena iz štirih začetnic. Vsaka črka predstavlja svojo besedo: T-ajna, I-nternacionalna, T-eroristična, O-rganizacija. „Tajna Internacionalna Teroristična Organizacija“, kar v angleščini pomeni: „Secret International Terroristic Organization“.

Kakšen človek je Tito? Odpadli katoličan Jožef Broz, ki je prebil več let po raznih ječah zaradi tatvin in komunistične dejavnosti.

O dà, kmalu smo prišli do resnice o tem, kaj je OF in kdo je njen „bajni“ vodja Tito. Na žalost je bilo prepozno — krvava komunistična revolucija se je že sprožila.

Komunistična revolucija

Komunisti nimajo moralnih pomislekov. „Z njihovega stališča so vsaka pretveza, laž in zločin ne le opravičljivi, temveč naravnost krepostni, če pomagajo napredovanju svetovnega komunizma. Stalinovo iztrebljenje sedmih milijonov kulakov v desetletju 1930 do 1939 je bil človečanski in do brotljiv korak nasproti komunistični povezavi“ (Walter H. Judd).

Lenin: „Koeksistenco z drugimi državami moramo izvajati, dokler nismo dovolj močni, da izpeljemo *svetovno revolucijo*. Mi nismo pacifisti. Spopad je neizbežen. Velika politična vprašanja se dado rešiti samo s silo.“

Náša družina pred hišo. Slika je bila posneta poleti 1938. France stoji na desni, jaz pa na levi. Hromi Janez med očetom in materjo. Foto: Mirko Kozina

Naslednji navedek iz Leninovih Zbranih del opisuje strategijo, ki so se je komunisti posluževali v moji rodni deželi in ki jo, po vsem sodeč, uporabljajo v severnoameriškem položaju: „Izkoriščajte sovražnikovo nerodnost in ga napadite, kadar to najmanj pričakuje. Pripravljenost na akcijo mora biti stalna. (Beseda „akcija“ pomeni nasilje, prevzem

oblasti s krvavo revolucijo, op. p.) Tako imamo danes nalogo, da organiziramo in podpiramo študentske demonstracije. Jutri bomo podpirali ali vodili gibanje brezposelnih (Vpitje ropajočih razgrajancev v Wattsu: „Požigaj, fantič, požigaj!“ me spominja na popevko, ki so jo slovenski komunisti prepevali na začetku revolucije: „Tovariši, naš bog je rop, požig, umor“. op. p.) Da izrabimo našo javno užaljenost, je treba organizirati kak bojkot, demonstracijo, stavko. Samo v taki *akciji* izurjeni komunisti bodo v strateško določenem trenutku lahko ljudi sklicali v odločilni boj.“

Ta „strateško določeni trenutek“, ko so slovenski komunisti „sklicali ljudi v odločilni boj“, je bil meseca maja leta 1942. Rdeči voditelji so sklenili pahniti ves naš narod v spopad, revolucijo in krvavo državljansko vojsko.

Rdeča revolucija, s katero skušajo komunisti priti na oblast, je najbolj strahotna stvar izven pekla. Menim, da je sv. Janez videl z duhovnimi očmi bodočo rdečo revolucijo, ko je zapisal v knjigi Razodetja: „In videl sem: glej, bledorumen konj in na njem jezdec. Ime mu je bilo smrt, in podzemlje ga je spremljalo. In dana jim je bila oblast nad četrtno zemlje, da jo pokončajo z mečem in z lakoto in s smrtjo“ (Raz 6, 8).

Bil sem vržen v sredo revolucije, videl sem satanske strahote, mučenje in smrt, zato morem reči: Okušal sem komunistični pekel!

Proti koncu leta 1941 in v prvih mesecih 1942, ko so osne vojaške sile dosegle svoje zgodovinske zmage, so naši komunisti začeli organizirati majhne gverilske oddelke. Spretno so izbrali dobre, strateške položaje. Naše planine so polne jam in skritih dolin. Tam so se ugnezdele komunistične teroristične drhali, tam se je nastanilo njihovo vodstvo.

Mesta in trgi, v katerih so Italijani in Nemci imeli vojaške postojanke, so okupatorji zavarovali z bodečo žico; po vaseh in raztresenih naseljih, torej po deželi, so podnevi patroljirali okupatorski vojaki. Z mrakom pa so podobno kot

lisice iz brlogov prišle iz gozdov oborožene komunistične tolpe in vznemirjale miroljubno ljudstvo.

Kadar so komunistične gverilske čete potrebovale živež, denar, moštvo, so ponoči poslale v vas maloštevilno patroljo. Krepak udarec po vratih je zbudil družino: „OF je tu. Prišli smo, da rekviriramo živino, prašiče, hrano za naše borce.“ Če se je ubogi vaščan drznil upreti njihovim terjatvam, so ga zgrabili, mu zažgali hišo in ga odvedli.

„Ljudsko sodišče“ ga je obsodilo kot izdajavca na smrt.

Ti nočni obiski komunistov so bili skrajno nevarni za nezavorovano prebivalstvo ne le zato, ker so morali svoje revščino deliti s komunističnimi razbojniki, skritimi po gozdovih, temveč tudi zato, ker so jih čakale okupatorjeve represalije. Če so okupatorji zvedeli, da so ponoči bili v vasi komunistični gverilci, so v naselje prišli z ognjem in žveplom. Vas so požgali, ljudi pa kot „pomočnike in simpatizerje komunistov“ prepeljali v koncentracijska taborišča, ali pa jih — kar se je često zgodilo — enostavno postrelili.

V primeru, da so vaščani, čeprav proti volji, dali komunističnim razbojnikom pomoč, so jih torej okupatorji kaznovali z izgonom ali smrtjo. Če pa so odklonili komunistične zahteve, so jih komunisti obtožili, da so kolaboracionisti in fašisti, ter jih kot izdajavce likvidirali.

Smrt fašizmu — svoboda narodu

Z izgovorom, da gre za narodni odpor proti fašističnim okupatorjem, je slovenskim komunistom uspelo vreči naše ljudstvo v kaos in nenehen teror. Kadar so se rdeči roparji prikazali v vasi, da plenijo in kradejo, da prisilijo moške v OF, da zapalijo domove tistih, ki so javno kaj rekli proti komunistični partiji, da pobijajo naše krščanske očete, matere in otroke, so vzdigovali desno roko s stisnjeno pestjo in glasno vpili: „*Smrt fašizmu — svoboda narodu!*“

Nekaj zelo zaželenega za naš stiskani narod, noseč težki križ fašistične okupacije! Svoboda je bila cilj vsakega po-

štenega Slovence. Čim prej bo fašizem poražen, toliko bolje za nas, ki so z nami ravnali kot z živino. Naš slovenski jezik so zasramovali in ga obsodili na iztrebljenje. V svoji vni, da iz nas napravijo Nemce, so nacisti šli tako daleč, da so javno požigali slovenske knjige. V mestu Celju so iz šol in javnih knjižnic zbrali vse knjige. Nagrmadili so jih na glavnem trgu in napravili kres. Spomenike našim velikim možem so podrli in nadomestili z Mussolinijevimi in Hitlerjevimi podobami. Naš kmet je moral nemočno gledati, kako so njegovi pridelki in živina izginjali v nenasitljivo žrelo okupatorjeve grabežljivosti. Moral je molčati, ko so podirali njegov gozd in odpeljali les v tujo deželo.

Okupatorji nas niso samo poskušali oropati materinega jezika in ga nadomestiti z govorico, ki je tako tuja našim slovenskim ušesom, temveč so postavili vse ljudstvo v ogromno koncentracijsko taborišče in razdelili našo deželo v desetskilometerske cone. Brez dovolilnice nismo smeli zapustiti cone. Če je kdo moral k zdravniku v drugo cono ali oditi po opravkih izven svoje cone, je moral imeti posebno legitimacijo, podobno potnemu listu. Za srečnega si se lahko štel, ako so ti okupatorske oblasti izdale dovolilnico za dva ali tri dni od datuma pečata... Še hranim tako legitimacijo s številko 187339. Ta „carta d'identità“ nosi datum 15. julja 1943. Mračen spomin na dneve našega suženjstva!

„Smrt fašizmu svoboda narodu!“ je bilo prav to, kar smo si tako neznansko želeli. Za nas je beseda fašist seveda pomenila člana italijanske fašistične organizacije ali nemške nacistične stranke. Ne tako za komuniste. Zanje je bil fašist veren slovenski katoličan, zvest Cerkvi in svetemu očetu v Rimu.

Eden njihovih voditeljev Miha Marinko, zagrizen komunist, je dejal, da so sklenili „uničiti Cerkev za zmerom in pregnati Boga, Kristusa in Marijo iz glav slovenskega ljudstva na deželi“. Da to dosežejo, so morali odstraniti vpliv pastirja Kristusove črede — škofa. Niti sam hudič, tako sem prepričan, ne bi mogel bolje opraviti svojega dela z ozna-

čitvijo našega ljubljenege ljubljanskega škofa Gregorija Rožmana kot sovražnika slovenskih katoličanov. Razpošiljali so pamflete, v katerih so nesramno poniževali njegovo osebo in visoko službo. Nizkotni sramotilni listi komunističnih obveščevalcev so vernikom pravili, da je škof fašist in prijatelj gestapa.

Zakaj so si komunisti izbrali škofa za prvo tarčo? Dobro so razumeli Kristusove besede: „Udaril bom pastirja in ovce se bodo razkropile“ (Mr 14, 27). Škof Rožman je bil naš duhovni voditelj. Bil je edina svetla iskra v temi naše narodne žaloigre. Bil je prvi škof v Jugoslaviji, ki je v apostolski gorečnosti in skrbi za zveličanje svoje črede neustrašeno zoprval komunizmu, zakrivajočemu svoj rdeči obraz pod masko OF. Škof Rožman je bistrovidno razkril Osvobodilno fronto kot komunističnega trojanskega konja, takoj ko so jo postavili med ljudi.

Naši duhovniki so se z izjemo nekaj sopotnikov izkazali poslušne in zveste svojemu škofu. Vestno so sledili njegovim očetovskim navodilom. Zato so komunisti tudi nje označili kot fašiste. Večina našega katoliškega ljudstva se je po zašlugi katoliškega tiska in tesne povezave z duhovščino odvrnila od goljufive komunistične propagande. Komunizem nam ni bil zgolj politična stranka, bil je zlo, torej zadeva vesti.

In ker smo se odločili slediti temu, kar velewa vest: ljubiti Kristusa, njegovo Cerkev in svojo domovino, so nas orisali za sovražnike ljudstva, so nam pritislili pečat fašistov in izdajavcev. Bili smo torej prišteti tistim, ki jih je treba mučiti in pobiti.

Komunistični pozdrav: „Smrt fašizmu — svoboda narodu“ je ljudstvo pravilno razumelo kot *javno smrtno obsodbo* vseh, ki imajo pogum upreti se komunizmu in njega krutostim ter se bojevati proti njemu.

„Smrt fašizmu — svoboda narodu!“ pomeni v resnici:
„*Smrt ljudstvu — svoboda komunizmu!*“

Smrtni ples

V Rimu najdeš v kamen vdolben latinski napis, ki sporoča: „Tu je bil zaprt Peter kot sovražnik države.“

V resnici pa so prvaka apostolov vrgli v ječo, ker je oznanjal evangelij. Peter je umrl kot mučenec, ker naj bi bil sovražnik rimske države; tega so ga obdolževali preganjavci. Toda v resnici so Petra pribili na križ zato, ker je srčno pričeval o Kristusovem božanstvu.

Poznal sem ljudi — duhovnike, pa tudi laike —, ki so jih zapirali, poniževali, mučili. Postavljali so jih pred puške, ker naj bi bili fašisti in zato sovražniki komunizma. Toda zopet v resnici zato, ker so hodili za Kristusom in živeli v skladu z naukom, ki ga je pridigal Peter.

Ker gledajo komunisti v Kristusu sovražnika, ki ga je treba uničiti, zato morajo biti neusmiljeno iztrebljeni tudi tisti, ki verujejo vanj in se drže njegovih zapovedi. Naš slovenski narod je bil zvest sveti Materi Cerkvi, odkar so našim očetom misijonarji, med njimi v devetem stoletju slovanska apostola sv. Ciril in Metod, prinesli milost svete vere. Naši komunisti so to dobro vedeli in so silovito udarili po tem. Uprizorili so mrtvaški ples — najstrahovitejši mrtvaški ples —, ki je pahnil v grobove katoliške voditelje, krščanske očete in matere, dekleta, fante in celo otroke, duhovnike in bogoslovce. Usmrtili so jih „v boju proti ljudstvu“, kot toži ruski pesnik Jevtušenko v svoji znameniti pesmi: „Pismo Yeseninu... In milijon v vojski proti ljudstvu“ je umrl v Stalinovih čistkah. „Maršal“ Tito ima na vesti približno dva milijona pomorjenih „sovražnikov komunistične države“. Med pet let trajajočo komunistično revolucijo v Jugoslaviji je Tito pobil toliko kristjanov kot vsi rimski preganjavci skupaj v 200 letih.

Leta 1942 je komunistična partija izdala strog ukaz vsem terorističnim edinicam, naj uporabljajo katera koli sredstva mučenja proti vsakomur, ki se drzne govoriti, obsojati ali delati proti OF in njenemu vodji Titu. „Fašistični

izdajavci morajo biti zaklani kot prasci. Vse ljudi, ki so nam sovražni, je treba popolnoma iztrebiti. Skrbeti morate, da bo prebivavstvo živelo v neprestanem strahu in trepetu. Likvidirajte družine, v katerih najdete magari samo enega člana, ki ni z nami. Vsi morajo biti umorjeni, niti eden ne sme ostati živ..." itd. Komunistični teroristi so pograbili z eno roko srp, pobrali z drugo kladivo in pričeli uvrščati nedolžne žrtve za mrtvaški ples.

Na čelu njihove smrtno liste so bile dobre katoliške družine. Niso jih poklali samo nekaj malega — na stotine in stotine jih je postalo krvavi plen komunističnih morivcev.

Ena prvih družin, ki so jih pobili, je bila Mavserjeva. Pomorili so jo ~~zgodaj spomladi~~¹ leta 1942. Oče Mavser je bil župan v št. Rupertu. Užival je splošno spoštovanje. Družno s svojo pobožno ženo je vzgajal svojih devet otrok v dobre državljane in praktične katoličane. Najstarejši sin Jožef je bil eno leto pred mano v ljubljanskem velikem semenišču. Komunistični razbojniki so „napravili presenetljiv nočni obisk“ v Mavserjevi hiši. Zbudili so družino in jih zavlekli v ~~dnevno~~ sobo.² Potem so zaklenili vrata in hišo zažgali. Enajstletni sin Vincenc je skočil iz ognjenega pekla v prostost. Ostali so pomrli sežgani. Semeniščnik Jožef ni niti slutil, kaj se je njegovim zgodilo. Novico o smrti družine v ognju je sporočil bratec Vincenc.

Deček se je odločil, da se vrne in nastani pri sorodnikih. Blizu doma ga je zajela komunistična patrolja in sprožila nanj strojnico. Kri nedolžnega Kristusovega mučenca je privrela iz mladega Cenetovega telesa.

Tako je Jožef ostal sam. Gotovo so njegov oče in mati njegove sestre in bratje vsi srečni gledali iz višav na novo posvečenega duhovnika, ko je Jožef Mavser med svojo novo mašo povdignil kelih Kristusove krvi.

A krvavo prizorišče komunističnega mrtvaškega plesa ni bila samo dežela. Tudi ljubljanske ulice je pordečila kri Kristusovih mučencev. Nikdar ne pozabim tistega jutra na torek, 26. maja 1942. Okrog četrta na devet nas je skupina

1 = 26. decembra 1942 51

2 = Ne, v priznini Dob, samar so se razdelili

semeniščnikov šla od semenišča proti bogoslovni fakulteti v Ljubljani. Mahoma smo začutili, kako kriče ljudje na cesti: „Pravkar so komunisti umorili profesorja Ehrliche...!“ Resnično, en blok stran od fakultetnega poslopja sta na pločniku ležali trupli profesorja dr. Lamberta Ehrliche in mladega akademika. Profesor dr. Ehrlich je bil duhovni vodja slovenske katoliške študentske zveze Straža. Č. g. Ehrlich in njegov ministrant F. Rojic sta se vračala iz kapele, kjer je ta svetniški duhovnik vsako jutro maševal za akademike. Njegove oči so bile široko odprte, desna roka je bila položena tako, kot da daje odvezo, in iz trupla je tekla mučeniška kri. Dva mučenika: duhovnik in ministrant, žrtvi brezbožnega komunističnega morivca.

Dr. Ehrlich je bil profesor dogmatične teologije. Tisti terek je imel v načrtu predavanje o krščanskem mučeništvu. Ni mu bilo treba prikazovati primerov o ljubezni mučenikov do Boga iz preteklosti. Njegovo tiho obličje, prekrito z njegovo toplo krvjo, je bilo za nas semeniščnike neskončno bolj prepričevalno kot vsi drugi zgodovinski dokazi o tem predmetu. Tu, pred našimi lastnimi očmi je ležal ob cesti mesta Ljubljane Kristusov mučenec, pravi svetnik, ki ga niso umorili iz nobenega drugega razloga kot zaradi njegove ljubezni do Boga in bližnjega.

Za komuniste so take vrste ljudje sovražniki komunizma in zato določeni, da jih uvrste v mrtvaški ples.

Sadizem v komunizmu

V 17. poglavju Razodetja govori sv. Janez o ženi, oblečeni v škrlat: „In videl sem žensko, pijano od krvi svetih in od krvi pričevavcev Jezusovih“ (Raz 17, 6).

To videnje lahko dobesedno prenesemo na komunistični sadizem. Rdeči sadisti žeja po človeški krvi tako, kakor pijanec po žganju. Kakor občuti človek pri pitju alkoholnih pijač posebno slast, tako ima sadist poseben užitek v krutosti. Ta pokvarjenost je vzrok najbolj zverinskih primerov

mučenja, grozodejstev in umorov, ki jih komunisti izvrše v vsaki rdeči revoluciji.

Vasica Suhor je bila priča takega sadizma novembra leta 1942. Komunisti so organizirali množičen pokol. Pobili so petnajst žrtev, med njimi njihovega pastirja č. g. Norberta Klementa O. T. Rdeči jastrebi so njegove noge povezali z vrvjo in ga obesili z glavo navzdol. Proti koncu preračunanega trpinčenja se je približal mlad fant, izvlekel žepni nož in prirezal p. Klementu vratno odvodnico. Medtem ko je iz duhovnikove žile brizgala kri, je rdeči sadist podstavil kozarec, ga napolnil s krvjo in jo popil, rekoč: „Duhovnikova kri me bo napravila neranljivega... in me obvarovala krogel.“

„Videl sem žensko, pijano od krvi svetih in od krvi pričevavcev Jezusovih...“

Komunisti so mojstri v sadizmu. Nekatere člane v tem prav vzgajajo. Če naj koga povišajo in vključijo v „posebni oddelek“, mora kandidat dokazati, da dobro zna to protinaravno tehniko...

Nikdar mi ne bodo šla iz spomina imena komunističnih sadistov kot Arti, Abi. Ronko, Pirkovič, Marija Fajdiga, Johana Mulc in mnogo drugih.

Devetnajstletna Johana Mulc je izšla iz zelo dobre katoliške družine. Komunisti so jo pregovarjali, naj se pridruži partiji. Sprejela je in šla po tej poti. Želela je, naj jo sprejmejo v „posebni oddelek“. Kot pogoj so ji naložili, da ubije svojega očeta, ki je bil komunizmu zelo nasproten. Leta 1943 je Johana Mulc opravila svojo krvavo nalogo. Prišla je iz gozdov domov, pomerila puško na očeta, sprožila in ga ubila vričo ostalih članov družine.

Ali ni Kristus naprej napovedal, da bodo človeku sovražniki njegovi domači (Mt 10, 36)?

Alojzij Grozde, osmošolec, se je iz Ljubljane napotil domov, da bi Silvestrov večer prebil z družino v Mirni. Tik preden je došel v domači kraj, ga je prišla komunistična patrulja. Preiskali so ga, če nima pri sebi protikomunistič-

nih spisov. Našli so v žepu mašno knjižico in rožni venec. To je bil „corpus delicti“, vreden smrtne obsodbe. Dijaka so zvlekli v društveni dom in tam priredili burko „ljudskega sodišča“. Komunisti in njihovi sopotniki z Mirne in okoliških vasi so napolnili dvorano. Mladega fanta so postavili na oder. Skupina izurjenih komunističnih sadistov ga je začela obdelovati. Najprej so mu iztaknili oči, porezali ušesa, izpulili jezik. Njegovo mlado telo je postajalo ena sama rana, razsekana na kose. Ta satanska igra je trajala dve uri na novega leta dan leta 1943.

Ivanka Novak je bila mlada katoliška žena, učiteljica v Sodražici. Vsem ljudem sodraške doline je dajala prelep zgled vere in nrvnosti. Učenci so jo ljubili in občudovali. Tri dni potem, ko so mučili in umorili mojega brata Franca, so komunisti prišli gospo Ivako Novak in jo 3. junija 1942 ubili. Pričakovala je prvega otroka proti koncu tistega meseca. Prosila je komuniste, naj počakajo z usmrčitvijo, dokler ne pride dete na svet.

Če bi bili komunisti rimski mučitelji, bi mogoče usmrtili preložili, kakor so to napravili s sv. Felicito. Ta krščanska mučenka iz prvih časov je bila noseča, ko so jo zgrabili kot kristjano. Ko pa so rablji videli, da je blizu poroda, so njeno mučeništvo preložili, dokler se ni dete porodilo.

Ker komunistični sadisti prekašajo vse druge, je Ivanka morala umreti in z njo še nerojeno dete. Njen lastni učenec jo je z nekaterimi drugimi komunističnimi fanti najprej pretepel in mučil v njenem stanovanju. Potem so jo prisilili, da je šla z njimi v gozd poldrug kilometer od hiše. Tam si je morala sama skopati grob. Ko si je „pripravila posteljo“, so jo mladiči bili s kolom, dokler se ni mrtva zgrudila v grob — plemenita, verna krščanska mati in njen nerojeni otrok.

Mučeništvo moje družine

Novodobni mučenec kardinal dr. Alojzij Stepinac, zagrebški nadškof, je izjavil: „Verjemite mi, jaz poznam ko-

Levo: France Kozina, rojen v Zapotoku 21. junija 1909; umorjen na Bončarju 30. maja 1942.

Desno: Hromi brat Janez Kozina, rojen v Zapotoku 18. januarja 1907; umorjen v kleti 26. avg. 1942.

munizem. Je satanski totalitarizem terorja!“ Isto smem reči jaz, potem ko sem bil priča mučeništva in pokončanja svoje družine.

Bili smo nasprotni komunizmu in njegovi OF od vsega početka. V komunizmu smo videli samo zlo. Kot katoličani nismo smeli sodelovati s to rdečo kugo. Moj brat France je bil med katoliškimi laičnimi voditelji v naši fari. Komunisti so to vedeli in so ga zato skušali pregovoriti, naj stopi v partijo. Tam so mu obljubljali razna visoka mesta. Ko pa so spoznali, da po mirni poti ne bodo nič dosegli, so mu začeli groziti.

Aprila 1942 so poslali svojega sla Abija k Francetu na obisk. Abi mu je zagrozil s smrtjo, če bi Franc odbil vabilo, da se pridruži OF. Moj brat je ježno zavpil na Abija: „Ti se mi drzneš govoriti, da se borite za osvoboditev domovine? Vi komunisti... če vam naš narod kaj pomeni, zakaj potem pobijate nedolžne ljudi in ropate našo lastnino?“ France se je dobro zavedal, kaj je rekel, in je vedel, česa more pričakovati od tega človeka. Tudi Abi je vedel, kaj se nam bo zgodilo. Naše trdno stališče nasproti komunizmu so imeli „za zločin proti ljudstvu“. Zaradi našega drugačnega mnenja in žive katoliške vere nas je komunistična partija obsodila na smrt.

V petek, 29. maja 1942, je komunistična patrulja obkolila našo hišo v Zapotoku. Četi je poveljeval Arti. Vprašal je po Francu. Ko je brat prišel, ga je začel Arti pred ubo-

gimi starši, sestrami in bratom pretepati s palico. Zaradi silnih udarcev se je palica prelomila in Arti je svojo „osvobodilno“ akcijo nadaljeval z brcami. Okrog krvavega prizora se je zbralo nekaj sosedov. Arti se je obrnil k njim in dejal: „Sram vas bodi, da ste toliko časa imeli med sabo ta gnoj. Ali ga niste doslej mogli pokončati sami? Toda eden naših terencev v tem kraju je tega psa in njegovo protikomunistično delovanje opazoval in nam vse poročal. Zdaj bo prejel svoje že davno zaslužen plačilo.“

Moji ubogi starši so rotili Artija, naj Franca izpusti, saj ni nikomur nič žalega storil. Artijev odgovor je bil: „Vklenite tega hudiča in ga odvedite!“ Komunistična patrola ga je pritirala v Sodražico in ga zaprla. „Ljudsko sodišče“ ni bilo gotovo, kaj naj napravi s Francem. Ali ga naj obsodijo na smrt? To bi bila prva komunistična eksekucija v sodraški dolini. Kaj si bodo ljudje mislili o tem hudodelstvu? Poslali so Ludvika Lušina, komunista, ki je Franca dobro poznal, naj ga poslednjič poskuša pregovoriti. Lušin je pozneje pripovedoval: „Opomnil sem Franca, naj bo pameten. Svetoval sem mu, naj izjavi, da ne nasprotuje komunizmu in da je voljan sodelovati z OF. Toda Franc Kozina je neomajno zatrjeval, da tega ne bo storil.“

Ker Franc ni sprejel komunistične ponudbe, so ga dali v roke mučivcem. Neusmiljeno so ga pretepali in trpinčili. Nato so ga položili na voz in ga odpeljali v Bončar, kraj usmrčitve. Bali so se ljudi, zato so se odločili, da opravijo ta krvavi posel ponoči, 30. maja 1942. Prisilili so Franca, da se je ustopil na rob groba. Neka komunistična priča je izpovedala, da je v tistem hipu prizor osvetlil mesec. Franc je stal mirno in zrl na kraj svojega „počitka“. Iz žepa je potegnil molitvenik in začel moliti. Tedaj je strel iz puške pretrgal nočno tišino. Krvnik Jožef Kovačič iz Žigmaric je iz neposredne bližine poslal kroglo v Francetovo glavo. Moj 33-letni brat se je zgrudil v grob. Molitvenik mu je padel iz rok. Navzoči so ga položili na njegov hrbet, preden so truplo pokrili s prstjo.

**Ob Francetovem pogrebu pred rojstno hišo v Zapotoku
dne 19. avgusta 1942. Foto: Mirko Kozina.**

Imeli smo srečo, da smo našli 19. avgusta 1942 v gozdu Francetov grob. Takoj sem spoznal njegovo truplo. Ljubanja je bila razbita. Molitvenik je še ležal na hrbtu. Privzdignil sem suknjič in srajco z ledij in pokazala so se znamenja strašnega mučenja. Hrbtna stran je bila posuta s črnimi marogami, ki jih je povzročilo bičanje in pretepanje. Truplo smo položili v rakev in ga prepeljali na pokopališče sv. Marka. Med pogrebnim sprevodom — kakih 16 km je od mesta usmrčitve do pokopališča — so dobri ljudje sodraške doline posipali voz s cvetjem. Mrtvi Franc je prejemal priznanje ljudi za svoje plemenito delovanje in še bolj za mučeniško smrt. Komunisti so menili, da so se znebili nevarnega nasprotnika. Niso pa pomislili, da jim bo njegova kri ustvarila sto novih sovražnikov. Hoteli so iztrebiti njegovo katoliško vero, niso pa vedeli, da bo Francetov duh živel naprej. Prepričani so bili, da so zmagaali, ko je umrl. Veličastni pogreb mučencev je dokazal njihov moralni poraz. Komunisti